

3. TEMAT: „BUDOWA PTAKA”

Cel: Poznanie budowy ptaków, zebranie wiadomości.

Dziecko słucha czytanego Opowiadania „Ptaki” M. Strękowskiej - Zaremby

Zadzwoiła babcia, ta, która mieszka pod miastem, na wsi, i powiedziała, że upiekła ulubione ciasteczka Ady.

– *Przyjedziecie do nas? – zapytała. – No pewnie! – zapewniła Ada i dotąd namawiała rodziców, aż się zgodzili na wspólny wyjazd.*

– *Gdzie ciasteczka? – zapytała, gdy tylko zobaczyła babcię.*

Olek nie był smakoszem ciasteczek, za to lubił towarzystwo dziadka. Odnalazł go w sadzie obok domu. Dziadek obserwował niebo przez lornetkę. Olek zadarł głowę. W oddali zobaczył jakieś drobne punkciki.

– *Bociany wracają. Co za widok! – dziadek uśmiechnął się promiennie.*

– *Naprawdę?! – Olek rzucił się biegiem do samochodu po swoją lornetkę. Po chwili był już z powrotem.*

– *Zdążyłem?! Jeszcze je widać?! – pytał zdyszany.*

Trzeba wam wiedzieć, że lornetki przybliżają i powiększają obraz, więc widok był niezwykły. Olek tak bardzo zagapił się w niebo, że nawet nie zauważył Ady, która przybiegła za nim z własną malutką lornetką. Patrzył na szybujące po niebie bociany. Widział ich rozłożone skrzydła, długie, wyciągnięte szyje, czerwone dzioby, a gdy poprawił ostrość, zobaczył nawet pojedyncze pióra w ogonach. Ptaki prawie nie poruszały skrzydłami, a jednak sunęły po niebie jak papierowe samoloty albo małe szybowce niesione wiatrem.

– *Też chciałbym tak latać. Szkoda, że nie mam skrzydeł – westchnął.*

Dziadek się uśmiechnął. – Ptaki mogą latać nie tylko dzięki skrzydłom. Ich waga też jest ważna. Są lżejsze niż my, bo mają lekkie dzioby i nieduże głowy. No i nie posiadają zębów, żeby mniej ważyć. Na niebie było tłoczno jak na autostradzie. Nie tylko bociany wracały do domu na wiosnę. Leciały szpaki, pliszki i zięby.

Jedne zawzięcie trzepotały skrzydełkami, inne machały nimi tylko od czasu do czasu.

– *Mógłbym na nie patrzeć bez końca. Żałuję, że tak późno poświęciłem się obserwowaniu przyrody. Wierzcie mi, że jest to wyjątkowa przyjemność – mówił dziadek. – Nawet nie wiecie, co wyprawiają zwierzęta, gdy sądzą, że nikt ich nie widzi. Takich zabaw, psot i tańców nigdzie indziej nie zobaczycie.*

Olka najbardziej zainteresowały zwierzęce psoty. – Pokażesz nam te psoty? – spytał.

– *Oczywiście, wybierzemy się do lasu jutro z samego rana. Babcia pomoże nam przygotować kanapki i termos z ciepłą herbatą. Zabierzemy też mapę terenu i to, co najważniejsze dla obserwatorów przyrody. – dziadek spojrział pytająco na wnuki.*

– Ciasteczka! – wykrzyknęła Ada.

Olek popatrzył na siostrę z politowaniem.

– Lornetki – poprawił ją. Ich głosy wywabily z domu tatę. Spojrzał w niebo na szybujące ptaki i westchnął, podobnie jak wcześniej Olek:

– Chciałbym latać jak ptaki.

– Lepiej nie. Musiałbyś wyrwać wszystkie zęby, a i tak byłbyś za ciężki – mądrze zauważył Olek.

– Głowę też masz za dużą – dodała Ada. – Nie mówiąc o braku skrzydeł – dorzucił rozbawiony dziadek.

Rozmowa na temat opowiadania

Kto występował w opowiadaniu?

Dlaczego babcia zaprosiła Adę i Olka?

Co zobaczyły dzieci?

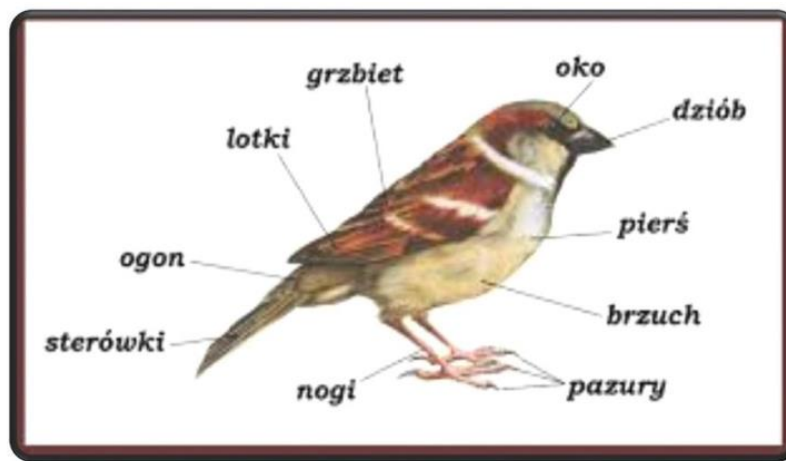
Przez co patrzył dziadek?

Jakie ptaki wracały do kraju?

Co najważniejsze jest dla obserwatorów przyrody?

Poznawanie budowy ptaka

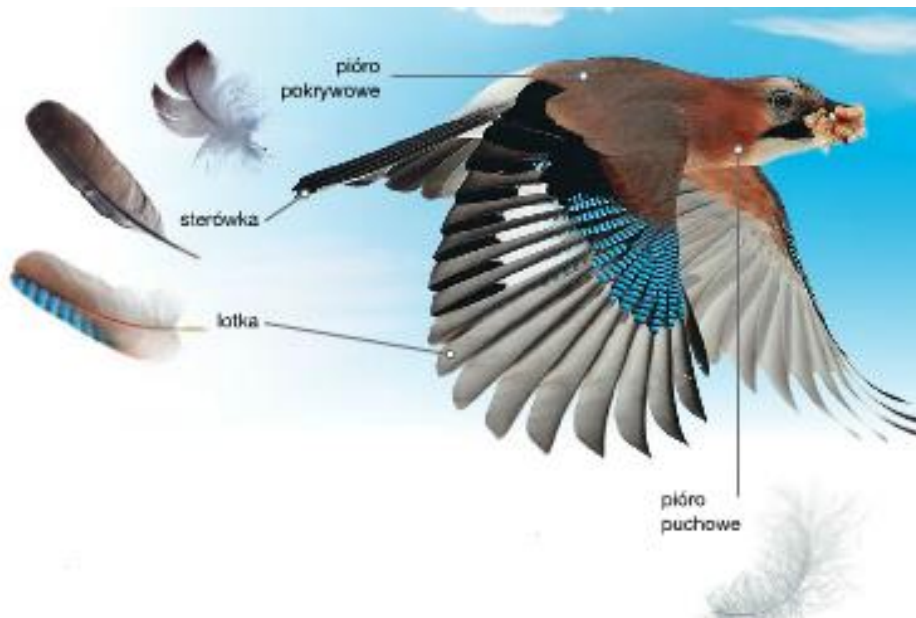
Rodzic czyta dziecku części ciała bociana a dziecko wskazuje je na zdjęciu:

Dlaczego ptaki umieją latać, a ludzie nie potrafią?

Uzupełnienie wypowiedzi dziecka, np. :

Natura cały organizm ptaka wyposażyła w cechy, które umożliwiają mu latanie, np. kości ptaka są zupełnie inne niż kości innych zwierząt. Są dużo lżejsze, gdyż znajduje się między nimi wiele pustych przestrzeni. Ptaki nie mają zębów, co także zmniejsza ich ciężar ciała. Pokryte są piórami, które spełniają wiele funkcji. Ptak ma skrzydła, które wykorzystuje do radzenia sobie z oporem powietrza.

Zabawa muzyczno-ruchowa: „Nauka latania”

Nagranie dowolnej muzyki do biegu i do podskoków.

Podczas nagrania dziecko biega, machając rękami jak skrzydłami.

Na przerwę w muzyce przykuca i odpoczywa.

Na ponowny dźwięk muzyki podrywa się do lotu.

Rodzaje ptasich dziobów

Zapytaj:- jak myślisz, dlaczego ptaki mają różne dzioby?

- który ptak ma najdłuższy dziób, który najkrótszy dziób?
- który dziób twoim zdaniem jest najmocniejszy?

Przeczytaj dziecku, jakie zastosowanie mają poszczególne rodzaje dziobów.

Ciekawostki na temat ptaków

Ptaki różnią się zewnętrznie wielkością, ubarwieniem, kończynami, ogonami i dziobami. Najmniejszym ptakiem na świecie jest koliber, a największym – struś afrykański. Najbardziej kolorowymi ptakami w Polsce są m.in. kraska, bażant, wilga, dzięcioł, szczygieł, sójka. Najdłuższy dziób ma pelikan australijski. Dzioby ptaków są dostosowane do rodzaju spożywanego pokarmu. Dziób wszystkożercy szpaka czy wrony jest niezbyt duży, ostry na końcu i przeważnie czarny. Dziób ziarnożercy, np. wróbla, jest krótki i szeroki. Służy do rozłupywania twardych nasion. Dziób owadożercy, np. jaskółki, jest podobny do dzioba ziarnożercy. Dzięki niemu ptak może łapać niewielkie owady. Dziób ptaków drapieżnych, np. orła, jest masywny i mocno zagięty. Umożliwia schwywanie zdobyczy. Dziób ptaków, które kują w drewnie, jest średniego rozmiaru, ale na końcu bardzo ostry. Musi bowiem przekuć korę drzewa. Bocian zaś ma dziób długi, bo poluje na zwierzęta, które zamieszkują podmokłe łąki.

Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę

(Lusterko dla dziecka).

Fruwający ptak – dziecko dotyka czubkiem języka za górnymi i za dolnymi zębami, tak jak ptak, który siada na gałęzi drzewa i na ziemi.

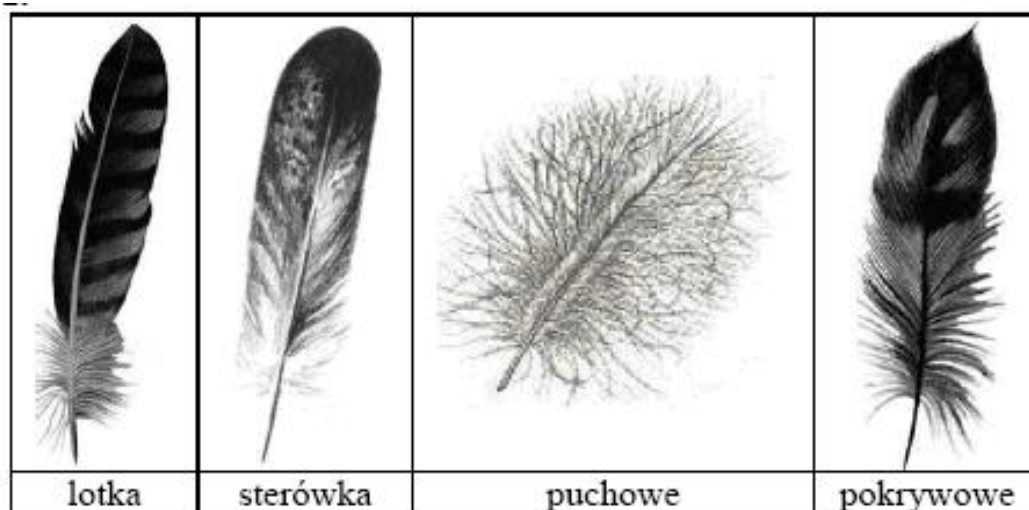
Dziobek ptaka – dziecko wypycha wargi do przodu i, na zmianę, zamyka je i otwiera.

Wysiadywanie jaj – język przykleja za górnymi zębami, nie rusza nim przez 30 sekund.

Budujemy gniazdko – dziecko przesuwa język po górnej i po dolnej wardze od zewnętrznej strony ust, a następnie łąduje w gnieździe: przykleja język przy górnych dziąsłach.

Dzięcioł – czubkiem języka uderza za górnymi zębami.

Czy wszystkie piórka są jednakowe? – tłumaczy rodzic

„Prawda czy fałsz” - rodzic mówi zdania o tematyce wiosennej a dziecko określa czy zdanie jest prawdziwe (klaszcze w ręce) czy zdanie jest fałszywe (tupie).

Bociany wracają z ciepłych krajów.
Ptaki mają futerka.
Na skraju łąki zakwitły czerwone przebiśniegi.
Wiosną na drzewach rosną jabłka.
Skowronek ma długie paznokcie.
W górach na wiosnę kwitną fioletowe krokusy.
Żaba lubi jeść bociany.
Ptaki mają po 4 nogi.

Ćwiczenia oddechowe: „Piórka”.

(Sztuczne piórka).

Dziecko otrzymuje sztuczne piórko, kładzie je na wierzchu dłoni. Wciąga powietrze nosem i wypuszcza ustami – zdmuchuje piórko tak, aby poleciało jak najdalej. Stara się utrzymać je jak najdłużej w powietrzu.

Praca plastyczna „Błyszczące ptaki”

(Dwie płyty CD dla dziecka, klej magic, kolorowe paski papieru, piórka, plastelina).

Dziecko skleja na końcach kolorowe paski papieru, które będą stanowiły ogon ptaka.

- Na jednej z płyt, od strony z nadrukiem, przykleja złożone paski kolorowego papieru (po prawej stronie), a po lewej stronie – trójkątny dziób ptaka.
- Od dołu – dwa prostokątne paski papieru, które będą nogami.
- Następnie smaruje drugą płytę od strony nadruku i dokładnie przykleja ją do pierwszej płyty.
- Po zewnętrznych stronach płyt, w ich środkowej części, przykleja piórka, które będą skrzydłami ptaka.
- Następnie lepi dwie małe kuleczki z czarnej plasteliny i przykleja oczy w okolicy dzioba.

KARTA PRACY

Znajdź dwa takie same ptaki i pokoloruj je.

